

A humuszosítás során 54 objektum került napvilágra, melyek a belőlük előkerült leletanyag alapján egy kora bronzkori és egy szarmata (3–4. sz.) telephez köthetők. A feltárt objektumok szemetes- vagy tárológödrök, ill. egy árok. Egy részük benyúlt a szelvényfalak alá, így azok pontos funkciója bizonytalan.

A dombtól ÉK-re, főleg a legmélyebb részen csak bronzkori, a domb ÉK felé eső oldalán inkább szarmata, a dombtól DNy-ra főleg bronzkori gödrök voltak. A domb ÉK felé eső oldalán sűrűn helyezkedtek el, DNy felé eső részén ritkultak az objektumok. A kutatás a lelőhely középvonalát érintette.

A feltárt régészeti objektumok közül a 12. sz. volt (szarmata) a legjelentősebb, egy bronzfibulát találtunk benne, egy fekete, égett, paticsos réteg tetején.

M3-253 lh. (KÖH 70773): A 2010. július 13-án megkezdett kutatásban 4979 m²-t tártunk fel és 91 objektumot bontottunk ki. A lehumuszosított területen kora bronzkori és császárkori településnyomokat találtunk. A legtöbb régészeti jelenség a kora bronzkorhoz köthető, szarmata leletanyagot csupán 5 objektumban találtunk. A feltárt jelenségek döntő többsége hulladékgödör, de kibontottunk még tárológödröket, 1 víznyerőt, 3 szabadtéri kemencét hamus gödörrel és néhány bizonytalan funkciójú objektumot. Az eddig feltárt terület nagy részén kora bronzkori objektumokat találtunk, kivéve az ÉNy felé eső végét, ahol szarmata régészeti jelenségeket bontottunk ki. A bronzkori objektumok némelyikében belső bütykös edény töredékeit találtuk, melyek vajköpülésre/pácolásra szolgáltak. Az egyik bronzkori gödörben pedig a nagy mennyiségű állatcsont mellett egy gyermek koponyafedő töredéke és néhány hosszúcsontja is napvilágra került. A koponyatöredék mellett találtunk egy kisméretű, szinte teljesen ép edényt is. A szarmatákhoz a leletanyag alapján 3 szabadtéri kemence hamusgödörrel és 2 tárológödör köthető. Az objektumok többségéből nagy mennyiségű leletanyag (főleg kerámiatöredék, állatcsont) került napvilágra. A kutatott területtől K-re található az M3 18-19 jelű lelőhely, melynek gépi munkái során beigazolódott, hogy a két lelőhely összeér.

A leletanyag a Magyar Nemzeti Múzeum – Nemzeti Örökségvédelmi Központ nyíregyházi irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Magyar Nemzeti Múzeumba kerül végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Majerik Vera régész, Csernevákné Kasza Edit, Kelemen Péter, Erdei Krisztina, Ligeti Gábor, Pásztor István technikusok. A geodéziai felmérést a Geoservice Kft. végezte.

CSÉKI ANDREA

372. Ófehértó, Leveleki-tábla (KÖH 51418)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Ó, I

A Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat 2009. december 1. és 2010. július 1. között próba- és megelőző

feltárást végzett az M3-205 jelű régészeti lelőhelyen, a 0216/13–14, 0216/17, 0216/20, 0216/23–24, 0195/1–2 hrsz.-ú ingatlanokon. A kutatást az M3 autópálya Nyíregyháza–Vásárosnamény közti szakaszának építése tette szükségessé. A feltárt terület 135 m² volt. A nyomvonal 255+720–255+830 km-szelvényei közé eső lelőhelyen a nyíregyházi Jósza András Múzeum munkatársai 2005-ben terepbejárást végeztek. Az elkészült hatástanulmány alapján őskori szórványos településre utaló nyomok voltak várhatóak. A lelőhely Ófehértó településtől DK-re helyezkedik el. A teljes felületen 14 kutatóárkot alakítottunk.

A lelőhely ÉK-i részén négy kutatóárkokban régészeti jelenségeknek vélt, rosszul kirajzolódó foltokat figyeltünk meg. Szórványosan kevés őskori kerámia került elő a kovárványosodott homokrétegből.

2010 májusában a kijelölt terület K-i részén egy 639 m² nagyságú területet humuszosítottunk le. A korábban régészeti jelenségeknek vélt foltok talajtani jelenségeknek bizonyultak. Egyedül egy jelenséget tártunk fel és dokumentáltunk. Leletanyag nem került elő, így bizonytalan, hogy régészeti korú objektum-e. Munkatársak: Cséki Andrea, Kiss Csaba, Majerik Vera régészek; János Judit, Kovács Zoltán, Ligeti Gábor, Pásztor István, Reszler József Péter technikusok. A geodéziai felmérést a Geoservice Kft. végezte.

NICKLAS LARSSON

373. Ófehértó, Szálláskert (KÖH 34782)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) R, B

Az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Régészettudományi Intézete 2010. május 31. és augusztus 24. között elvégezte az M3-14 jelű régészeti lelőhely (0112/74 hrsz.) megelőző feltárást. A kutatást az M3 autópálya Nyíregyháza–Vásárosnamény közötti szakaszának építése tette szükségessé. A feltárt terület 15 735 m² volt; az észlelt 183 objektumhoz 189 rétegtani egységet rendeltünk.

A lelőhely egy ÉNy–DK irányú dombháton és annak lejtőin helyezkedik el. Délnyugat felé egy lefolyástalan mélyedés, ÉK-re egy mélyebben fekvő, nyírvizes terület fekszik. Három 12–15 m hosszú kutatószondát nyitottunk a lelőhely középső sávjában, a DNy-i és az ÉK-i lejtőn.

Egy a késő rézkorba sorolható szórványos településrészlet közepes és kisméretű gödreit tártuk fel. Az objektumok elsősorban a lelőhely Ny-i sávjában koncentrálódtak, a település szerkezete KDK felé fokozatosan ritkult. A gödrök csekély mennyiségű leletanyagot tartalmaztak. Egy részüket – leletanyag hiányában – csak feltételelesen lehet a késő rézkori településhez kötni. Az egyszerű, a homokos talaj miatt gyorsan betöltődött gödrök közül kitűnik az egyik a település ÉK-i, mélyebben fekvő részén, mely kútnak bizonyult.

A lelőhely középső, legmagasabb részén egy magányos, kora bronzkori urnasír került elő. A bikónikus